

LAND ROVER

PLAYBOY DOET DE SAVANNE RALLY

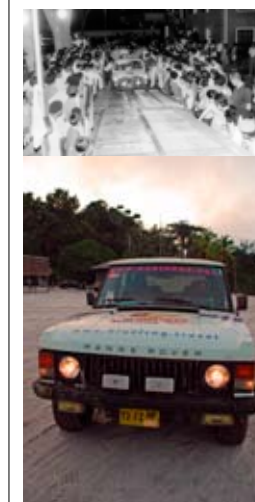
ROBUUSTE TERREINWAGENS, STOFFIGE ZANDTRACKS VOL KUILEN, RIVIEREN WAAR JE DOORHEEN MOET WADEN. EN DAT ALLES IN DE SCHADUW VAN HET ONDOORDRINGBARE AMAZONEWOUD. PLAYBOY DOET MEE AAN DE SAVANNE RALLY IN SURINAME.

Het begon allemaal in 1970. Met ruim 50 auto's die het 24 uur vol moesten houden op de Surinaamse savanne, een zandbak waar wegen nagenoeg niet bestaan en alles op elkaar lijkt. Kevertjes, Peugeotjes, Renaultjes: rallyrijders gebruikten alles om mee te doen aan deze race. Sommige equipes sliepen een paar uur in hangmat of auto, andere teams waren de hele nacht bezig met het uitgraven van hun auto of het terugvinden van de juiste route. Nu, veertig jaar later, duurt de Savanne Rally van vrijdagavond tot en met maandag en komen de deelnemers uit alle windstreken. Maar het terrein bestaat nog steeds uit met rivieren doorkruiste savanne, heuvels en bos. En in dat onherbergzame gebied, waar de temperatuur overdag moeiteloos oploopt tot 35 graden, moeten de rijders hun weg zien te vinden. Hoe? Met behulp van luchtfoto's, codesystemen, stripkaarten en gradenritten. Wie bij rallyrijden denkt aan zo snel mogelijk van A naar B scheuren, heeft het mis. Bij deze sport draait

het om nadenken, puzzelen en, oké, ook heus om het scheuren. Het terrein leent zich er tenslotte uitstekend voor. Maar boven alles is het een uithoudingstest van mens en machine: wie een paar dagen over bauxietwegen, zandpaden en soms gewoon dwars door het bos gaat rijden, vraagt nogal wat van zijn auto en van zichzelf. Elk rallyequipe bestaat uit een bestuurder en een navigator. In principe is de navigator verantwoordelijk voor het uitstippelen van de route en de bestuurder voor het rijden, maar in de praktijk willen de zaken nog wel eens door elkaar lopen. Sommige opdrachten zijn, zeker voor de beginnende rallyrijder, zo ondoorzichtig dat elke hulp welkom is.

START

Kompas. Geodriehoek. Passer. Nee, we gaan niet naar een college wiskunde, we gaan autorijden. Het is vrijdagavond en over een uur begint de rally. De eerste rit gaat de hele nacht door, gevolgd door nog een volle dag rijden. En dan de zondag en de maandag nog. Behalve uit een brede selectie aan schoolspullen bestaat onze uitrusting uit een Range Rover uit 1984.

25 jaar oud en om die reden heeft menig mede-rallyrijder er weinig vertrouwen in. De meeste fourwheeldrives die aan de start verschijnen, zijn namelijk gloednieuw. En zo niet, dan zijn ze in elk geval getuned.

De Savanne Rally start op het Onafhankelijkheidsplein in het centrum van Paramaribo, waar de Surinaamse pers klaar staat met camera's en reporters - we zijn live in de uitzending. Elke minuut vertrekt een equipe, wij zijn nummer 76.

De eerste ritten voeren ons door de nachtelijke stad. Het is stil op straat, inmiddels. Langzaam rijden we verder de stad uit, de donkere savanne in. Tegen een uur of drie komen we alleen nog ronddwalende rallyequipes tegen. Tegen een uur of vijf begint het licht te worden. We blijken middenin een knalgroen grasland te staan. De sprietten zijn zo hoog dat ze boven de auto uitsteken. Opeens maakt het niets meer uit wat we er vannacht rallytechnisch van gebakken hebben, zo mooi is het hier.

We hobbelen verder over iets wat voor een weg door moet gaan en vinden de ontbijtlocatie. De eerste pauze in bijna twaalf uur tijd, maar toch zien onze lotgenoten er alles behalve moe uit. Iedereen praat druk gebarend over de eerste ritten, welke routes de juiste waren, wie waar de mist in ging. Achter ons komt de zon op boven de savanne. Een half uurtje later kruipen we vol goede moed de auto weer in, een nieuw pak papier vol rallypuzzels paraat. En dan, net als we écht de smaak te pakken krijgen, vindt de Range Rover het tijd om ermee te stoppen. Zoiets gebeurt natuurlijk altijd in de bocht van een smal, zanderig paadje omgeven door struikgewas dat zo hoog en dicht is dat het net lijkt of we ons met opzet zo goed hebben verstoppt.

Gelukkig staan we op de goede route, want tien minuten vol onbegrip onder de motorkap kijken later komt een andere equipe precies hetzelfde paadje ingereden. Er is iets mis met onze bobine. Wat dat is, weet ik niet, maar hij is oververhit. Koelen is het devies, en dat gebeurt met behulp van een T-shirt gevuld met ijs. Onze redders weten ons met startkabels weer op pad te krijgen, en bij de volgende controlepost kijkt het technisch team er ook nog naar. We kunnen verder.

SURINAME & DE SAVANNE

Suriname ligt aan de noordkust van Zuid-Amerika en is voor tachtig procent bedekt met tropisch regenwoud. In de 17e eeuw verruilden de Nederlandse kolonisten New York voor Suriname en werd het Nederlands grondgebied. Nog steeds is de voertaal Nederlands. Ongeveer dertig kilometer ten zuiden van hoofdstad Paramaribo begint het Savannegebied dat zich uitstrekt van Albina in het oosten tot Apoera in het uiterste westen van Suriname. Het terrein bestaat uit dun tropisch bos met veel open plekken, zand en bauxiet.

HOE RIJ IK RALLY?

* Kom aan de start met een auto die er technisch klaar voor is; je wagen is alles.

* Een goede voorbereiding is ook belangrijk; een *tripmaster* is aan te raden en maakt het leven van de rallyrijder een stuk eenvoudiger. Lees voor je begint het rallyreglement, maar staar je er ook niet blind op: het is nogal droge stof en al doende leert men het meest.

* Laat je niet gek maken, zeker als je net begint. Als je er écht niet uitkomt, kun je bepaalde opdrachten beter overslaan en op zoek gaan naar het eindpunt van die rit.

AFSLAG GOUDMIJN

Vanaf het moment dat de zon opkwam, is het al bloedheet. Er gaan emmers ijs doorheen. Vooral de auto is grootverbruiker. Maar: hij blijft daardoor wél rijden. Rallyrijders die bij de start nog sceptisch waren, komen ons nu melden dat ze eigenlijk ook wel zo'n stoere, oude bak willen. Dat hij ideaal is voor dit terrein hebben we gemerkt. Waar andere, gloednieuwe wagens muurvast lopen, rijden wij moeiteloos door de modderige tracks. We hebben overnacht op Bergendal, een voormalige plantage die nu dienst doet als vakantie-locatie. Het oude politiebureau staat er nog; een vervallen, houten huis dat er spookachtig uitziet. Na bijna 24 uur rijden, kunnen we eindelijk een beetje slapen. Een beetje maar, want om vijf uur 's morgens wordt iedereen door een minuten durend vuurwerkspektakel uit de tent geknald. Niet voor de lol. Het is tijd voor een nieuwe dag, vol met nieuwe routes.

We rijden van het Indianendorp Powaka, via graslanden met de intrigerende naam Babunhol - *babun* is Surinaams voor brulaap, die we overigens niet zien - richting het Creoolse dorpje Brokopondo. Voor ons doemt een enorme stuwdam op; Brokopondo is ook de bijnaam van het gigantische stuwmeer dat in 1964 een gebied ter grootte van de provincie Utrecht onder water zette. De weg voert langzaam omhoog. De boven het water uitstekende boomtoppen verwijzen naar

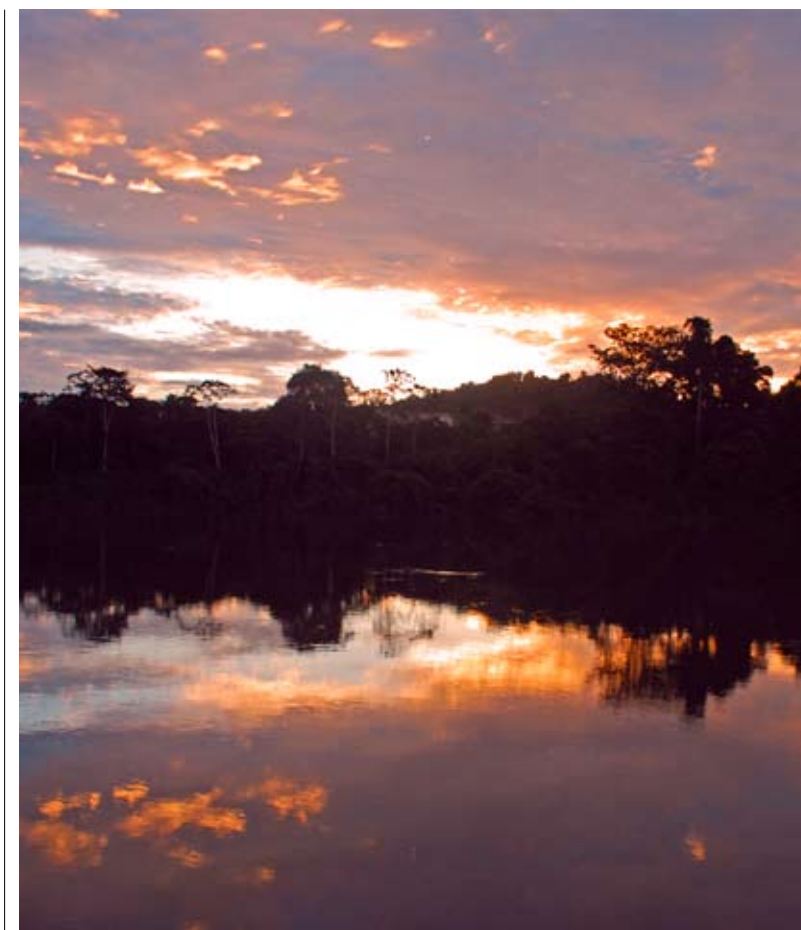
**'NET ALS WE DE SMAAK
TE PAKKEN KRIJGEN,
HOUDT DE RANGE
ROVER ER MEE OP.'**

een onderwereld. Bos, akkertjes en ook volledige dorpen zijn in het meer verdwenen. Veel tijd om te stil te staan hebben we niet; een equipe komt toeterend voorbij gescheurd.

Gouden tanden, dikke kettingen, grote ringen... De mensen die we een paar uur later langs de weg tegenkomen, hebben het allemaal. Dit is duidelijk goudzoekersgebied. Diep in de savanne liggen de Rosebel Goldmines, waar goudzoekers hun geluk beproeven. We zien amper iets. Ook hier rijden we van hot naar her, over een stoffige bauxietweg. In onze stoere-wagen-zonder-airco is alles binnen de kortste keren knaloranje. *Who cares*, de finish is in zicht. Nog één rit en de Savanne Rally 2009 zit erop. We gooien de laatste opdracht op de achterbank en rijden relaxed naar het eindpunt. Even niet meer nadenken, maar om ons heen kijken. We gaan het halen.

Aan de finish wordt gefeest door een groep in het oranje stof gehulde mensen, opgewacht door familieleden en vrienden die er in onze ogen verschrikkelijk schoon uitzien. De getrainde rijders speculeren met een Parbo-biertje of Borgoe rum in de hand over wie kans maakt op de eerste plaats. Uit de tussenstand blijkt in ieder geval al snel dat wij ergens onderaan bungelen. Rallyrijden is moeilijker dan we dachten, maar tegelijk zo'n indrukwekkende ervaring dat we eigenlijk niet willen dat het voorbij is. Als we terug denken aan het ongerepte terrein dat is gevuld met goudmijnen, plantages en slaperige dorpjes; het technische team dat in het holst van de nacht midden in

de jungle werkzaamheden uitvoerde waar een gewone garage al haar expertise voor uit de kast moet halen; de rallyrijders die elkaar hielpen als er iemand was gestrand... Volgend jaar weer. We weten nu hoe het moet. ❖

De Savanne Rally wordt jaarlijks georganiseerd door de Surinaamse Auto Rally Klub (SARK) en vindt plaats in november. Zie voor meer informatie over de rally, SARK en deelname www.savannerally.com en www.sarkonline.com. Dit artikel is tot stand gekomen met dank aan Blue Frog Travel: www.bluefrog.travel.